

Školitelův posudek disertační práce Mgr. Jana Grince „Vztah národních parlamentů a Evropské unie“

1. Téma předložené disertační práce je aktuální už téměř třicet let, tedy od doby, kdy Jednotným evropským aktem nabrala evropská integrace na intenzitě. Pro některé země (typicky Dánsko nebo Velká Británie) jde o problematiku přesahující do 70. let minulého století, neboť právě tehdy začaly uzpůsobovat své parlamentní struktury komunikaci a kooperaci s vládou jednající v Radě ministrů i v oblastech, které by vnitrostátně byly doménou parlamentu. A právě tento fakt, tedy kompetenční posun od parlamentů k vládám, je východiskem první etapy vztahu národních parlamentů a EU (ES...). Od konce 80. let se ozývají náznaky příchodu druhé etapy, tj. přímého zapojení národních parlamentů do evropského institucionálního soukolí, po poměrně dlouhou dobu však jen jako orgánů obesílajících „druhou komoru“ Evropského parlamentu, teprve později, zhruba od Maastrichtské smlouvy, jako svébytných aktérů s omezenou (legitimizační) rolí.

Těmto otázkám je věnována bohatá právnícká a politologická literatura, v menší míře knižní, ve větší míře časopisecká, a to buď v podobě detailně zacílených analýz, anebo v širším kontextu úvah o legitimitě EU, dopadech evropské integrace na členské státy, „státovědné“ povaze EU apod. Bylo by tak možné se ptát, proč výčet literárních titulů rozhojňovat o další, tedy tento.

2. Odpovědí může být sám fakt, že je spíše neobvyklé, aby k takto komplexnímu tématu přistoupil jediný autor, což znamená, že jeho práce má jednotnou linku (ví, co kde a proč už řekl), což se o řadě „kolektivních monografií“ říci nedá. Není také limitován rozsahem časopiseckého článku. To by ovšem stačit nemuselo, kdyby se nejednalo o téma dynamické, jehož východiskem jsou různé, měnící se vrstvy právní úpravy (evropská a tuzemská), „obalené“ praxí, do níž se promítá aktivita parlamentů, jejich struktura, vztah k vládám, vnímání evropské integrace atd. Posun několika málo let tak může přinést objem poznatků, jejichž zpracování práci odliší od předchozích. A právě to se povedlo.

Vznikla dokonale publikovatelná monografie, jež je impozantní rozsahem, množstvím zpracovaného materiálu (ústavy a jednací řady parlamentů, zakládající smlouvy a protokoly, koncepční dokumenty EU, usnesení komor českého Parlamentu, několik stovek /!/ článků, resp. knih v češtině, angličtině a němčině) i vlastními komentáři a analýzami autora, který vytěžil nejen mnohaleté studium literatury a úředních dokumentů, ale i svou odbornou praxi parlamentního úředníka. Může tedy využívat informací širšímu badatelskému okruhu málo

přístupných, vidí i do nitra českého Parlamentu, zná vztahy mezi jeho komorami a obtížně hledaný a dnes snad už nalezený modus vivendi s vládou.

3. Systematika práce je dobře promyšlená. Po úvodu následuje vypořádání se s institucí parlamentu jako takového (znaky, proměny). V historizující kapitole je mapován dopad evropské integrace na národní parlamenty, který volně přechází v nastínění jejich současné role uvnitř státu i vůči orgánům EU. V těchto kapitolách autor hojně odkazuje na jednotlivé členské státy, čímž nahradil původně zvažované případové studie vybraných zemí. Souhlasím s ním, že je toto řešení lepší, pro čtenáře atraktivnější, méně náchylné k výtece z opomenutí nějaké dílčí vnitrostátní souvislosti. Zásadní je čtvrtá kapitola, která detailně rozebírá jednotlivé položky bezprostředního evropského angažmá národních parlamentů, a to vždy se zhodnocením jejich účinků (zjednodušené změny primárního práva, tvorba sekundárního práva, kontrola subsidiarity aj.). Vyzdvihují zejména empirickou složku analýzy kontroly subsidiarity (četnost, role různých parlamentů aj.). Podobně málo zpracovaným tématem je i dopad hospodářské a měnové krize na národní parlamenty, resp. jejich vztah k EU, jemuž se doktorand věnuje v páté kapitole. Poslední kapitola je věnována České republice, o níž však autor psal průběžně už v předchozím textu, takže kapitola může být přiměřeně utlá. Vydařený svou sdělností je závěr.

4. Měl jsem možnost číst pracovní verze jednotlivých kapitol, k nimž jsem sděloval připomínky, pokud jsem ovšem vůbec na nějaké připadl. Jan Grinc totiž už v pracovní verzi předkládal texty čtivé, formálně téměř bezvadné, opřené o přečtenou a promyšlenou literaturu. Samostatně ostatně i rozvrhl celou práci, jejímuž vzniku jsem vlastně jen přihlížel.

Mohu tak za sebe uzavřít, že předloženou disertační práci považuji za vhodně tematicky ukotvenou, vynikající zpracováním, formálně bezchybnou, přinášející řadu poznatků dosud nepublikovaných, vyjadřující se k mezinárodním i tuzemským diskusím o problémech jí dotčených, ba leckdy navrhuující řešení praktického zádrhele parlamentní praxe. Je mi velkým potěšením, že právě ona je první disertací, jejímuž vzniku jsem byl v roli školitele nablízku.

V Praze dne 20. května 2015

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.